

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a dr. Litresits András ügyvéd) által képviselt **felperesnek** dr. Szirtes Csongor ügyvéd által képviselt **V.r.** és **VI.r. alperesek** ellen kártérítés iránt a Fővárosi Bíróságnál 22.G.41.303/2006. szám alatt indult és a Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40.490/2009/4. számú ítéletével befejezett perében az említett számú másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40.490/2009/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alpereseknek, mint együttes jogosultaknak 15 nap alatt 300.000 (Háromszázezer) Ft felülvizsgálati perköltséget.

A felperes által le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az Állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felülvizsgálati kérelem szempontjából irányadó tényállás szerint a felperes és S. E. (a korábbi III.r. alperes) 50-50 %-ban voltak tulajdonosai a G. Kft-nek (korábban IV.r. alperes), amelynek a felperes volt az ügyvezetője.

A IV.r. alperes tulajdonában állt 16 db ingatlan, amelyen lakópark beruházás keretében 28 társasházi lakás felépítését tervezték. A IV.r. alperes generál-kivitelezési szerződést kötött a perben nem álló T. Kft-vel a fenti ingatlan- együttesen a lakások felépítésére. A generál-kivitelező alvállalkozóként bevonta a perben nem álló H. Kft-t, ez utóbbi cég megkezdte a kivitelezési munkákat.

A IV.r. alperes 2003. október 17-én 317.000.000 Ft kamattámogatásos; 33.000.000 Ft kamattámogatás nélküli és 100.000.000 Ft rulírozó jelleggel igénybe vehető, összesen 450.000.000 Ft hitelre vonatkozó kölcsönszerződést kötött a perben nem álló Bankkal. A kölcsönszerződés biztosítására 630.000.000 Ft legmagasabb összeg erejéig keretbiztosítéki jelzálogjogot alapítottak a IV.r. alperes tulajdonában álló, a délegyházi 1581/16-31. helyrajzi szám alatt felvett ingatlanokra a Bank javára.

A H. Kft. alvállalkozóként mintegy 50-60 millió Ft értékű munkát elvégzett, a IV.r. alperes azonban a számlákat nem fizette ki, állítása szerint a hitelkeretet, ami az építkezés fedezetét szolgáltatta volna, a Bank nem nyitotta meg.

A felperes és a III.r. alperes a 2004. február 5-én kelt üzletrész-adásvételi szerződéssel eladták a IV.r. alperesben lévő 50-50 %-os üzletrészüket az I. és II.r. alpereseknek névértéken 3.000.000 Ft vételárért.

A felperes és a H. Kft. 2004. június 18-án megállapodást kötöttek, amelyben a perben nem álló H. Kft. elismerte, hogy a perbehozott 28 lakás építési munkáit a felperes kezdte el, ott különböző tevékenységeket végzett, ezért a Kft. vállalta, hogy megfizet a felperesnek 120.000.000 Ft-ot, abból 100.000.000 Ft-ot a lakások bruttó 650.000.000 Ft vételáron történő értékesítését követően. A vételárból 24.000.000 Ft-ot készpénzben a felperesnek kifizetett. A fennmaradó 96.000.000 Ft-ról akként állapodtak meg, hogy ha 2004. XI. 30-ig a Kft. egyösszegben megfizeti a még hátralévő összeget, úgy 70.000.000 Ft-ot kell kiegyenlítenie, ha a fenti határidőre a fizetést nem teljesíti, úgy visszaáll az eredeti megállapodás.

A H. Kft. nevében a fenti megállapodást az V.r. alperes, mint a Kft. ügyvezetője, a VI.r. alperes pedig, mint annak tagja, a felperes pedig, mint magánszemély hitelező írták alá. A fennmaradó 96.000.000 Ft kifizetésére nem került sor.

A IV.r. alperes, mint megrendelő 2004. szeptember 8-án a perben nem álló H. Kft-vel kötött vállalkozási szerződést a 28 lakás építési munkáinak elkészítésére 170.000.000 Ft + ÁFA vállalkozási díj ellenében azzal, hogy az addig elkészült munkarészekre külön kötnek megállapodást. A Bank 2004. II. 19-étől 2006. I. 27-éig 279.082.294 Ft hitelt folyósított a IV.r. alperesnek, a kivitelezést a H. Kft. az ellene 2005. novemberében indult felszámolási eljárás miatt már nem tudta befejezni.

A felperes a 2005. február 3-án az I. és II.r. alperesekkel szemben előterjesztett keresetében a 2004. február 5-én kötött üzletrész-adásvételi szerződés érvénytelenségének megállapítását és az eredeti állapot helyreállítását kérte. Később perbevonta a IV.r. alperest és a másik üzletrész tulajdonos III.r. alperest, utóbb az I-IV.r. alperesekkel szemben előterjesztett keresetétől elállt,

ezért a bíróság az I-IV.r. alperesekkel szemben a pert megszüntette.

Az időközben többször módosított keresetében a felperes az V. és a VI.r. alpereseket egyetemlegesen 70.000.000 Ft tőke, annak 2004. június 18-ától járó kamatai és a perköltségek megfizetésére kérte kötelezni. Keresetét arra alapította, hogy az üzletrészek átruházásáról a tárgyalások között, valamint az V. és a VI.r. alperesek között folytak. Az üzletrész értéke ahhoz igazodott, hogy a korábbi IV.r. alperes volt a tulajdonosa a perbeli ingatlanoknak, ezért az üzletrész vételárát 120.000.000 Ft-ban határozták meg, amelynek megfizetését a 2004. június 18-án aláírt megállapodásban az V. és a VI.r. alperesek, mint magánszemélyek vállalták, ebből 24.000.000 Ft-ot meg is fizettek.

Utóbb elsődlegesen a kereset jogalapjaként a Ptk. 221. §-ának (2) bekezdését; jogcímeként kártérítést jelölt meg. Arra hivatkozott, hogy az V. és a VI.r. alperesek a IV.r. alperes képviselőjeként írták alá a szerződést anélkül, hogy arra meghatalmazással rendelkeztek volna. Nevezettek rosszhiszemű álképviselők voltak, és eljárásukkal a felperesnek kárt okoztak. Másodlagos jogcímként a Ptk. 6. §-ára alapított bízattatási kárt jelölte meg.

Az V-VI.r. alperesek a kereset elutasítását kérték. Azzal védekeztek, hogy mint magánszemélyek fizetési kötelezettséget nem vállaltak. A 2004. június 18-i megállapodás nem a felperes és a IV.r. alperes, hanem a felperes és a H. Kft. között jött létre, az V.r. alperes, mint a Kft. ügyvezetője a cég képviseletét jogszabály alapján látta el, a VI.r. alperes pedig a H. Kft. egyik tulajdonosa volt, így velük szemben az álképviselet szabályai nem alkalmazhatók. A Ptk. 6. §-ának alkalmazása pedig fogalmilag kizárt.

Az első fokon eljáró Fővárosi Bíróság a 22.G.41.303/2006/38. számú ítéletében a keresetet elutasította és a felperest az alperesek javára 1.200.000 Ft perköltség megfizetésére kötelezte. A 2004. június 18-án kelt megállapodás értelmezésével, valamint a perben felmerült bizonyítékok mérlegelésével arra a ténybeli következtetésre jutott, hogy e szerződés a felperes és a H. Kft. között jött létre. Az V. és VI. r. alperesek jogosultak voltak a Kft. nevében eljárni, a megállapodást nem álképviselőként írták alá, ezért a felperesnek a Ptk. 221. §-ának (2) bekezdésére alapított keresetét az első fokú bíróság nem találta megalapozottnak.

A Fővárosi Ítéltőháza a felperes fellebbezése folytán hozott 10.Gf.40.490/2009/4. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Nem fogadta el a felperes álláspontját, miszerint az V. és a VI.r. alperesek rosszhiszemű álképviselőként jártak el.

Mindenben osztotta az elsőfokú bíróság jogi álláspontját avonatközásban, hogy a 2004. június 18-i megállapodás a felperes és a H. Kft. között jött létre, amelynek a cégjegyzék tanúsága szerint a megállapodás aláírásakor az ügyvezetője az V.r. alperes, tagjai pedig az V. és a VI.r. alperesek voltak. A cég nevében a megállapodást az V.r. alperes kötötte, annak pedig nem tulajdonított jogi jelentőséget, hogy az okiratot a VI.r. alperes, mint a Kft. egyik tulajdonosa is aláírta. Nevezettek tehát nem voltak álképviselők, ezért a Ptk. 221. §-ának (1) és (2) bekezdése szerinti kárfelelősségük nem áll fenn.

Tekintve, hogy az üzletrész-adásvételi szerződés érvényessége már nem volt tárgya a pernek, e szerződés aláírása körülményeinek és a felperes által ezzel kapcsolatban felhozott egyéb érveknek ugyancsak nem tulajdonított jogi jelentőséget.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és az V-VI.r. alperesek kereset szerinti marasztalását; másodsorban a hatályon kívül helyezés mellett az első, vagy a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását kérte.

A másodfokú bíróság által elkövetett jogszabálysértést a Pp. 3. §-ának (3) bekezdésében; a Pp. 206. §-ának (1) bekezdésében, valamint a Ptk. 207. §-ának (1) bekezdésében és 221. §-ának (1) és (2) bekezdésében foglaltak megsértésében jelölte meg.

Előadta, hogy az elsőfokú bíróság nem adott részére az ügyben részletes tájékoztatást. A tájékoztatás nem volt teljeskörű, az érvényesíteni kívánt jogához szükséges bizonyítási indítványainak megtételére nem hívta fel; végül megsértette a Pp. 146. §-ának (3) bekezdésében foglalt rendelkezéseket is, amely szerint ha a bíróság úgy találja, hogy a kereseti kérelem nem meríti ki a felet megillető jogokat, erre figyelmeztetnie kellett volna és tájékoztatnia kellett volna a keresetváltoztatás lehetőségéről is még abban az esetben is, ha jogi képviselővel járt el.

Sérelmezte a Pp. 206. §-ában foglaltak megsértését is. E körben előadta, hogy az eljáró bíróságok a bizonyítékokat okszerűtlenül mérlegelték és ezáltal téves tényállást állapítottak meg. Ez abban mutatkozott, hogy a 2004. június 18-án kötött szerződést tévesen, a Ptk. 207. §-ának (1) bekezdésében foglaltak megsértésével értelmezték. Annak helyes értelmezése mellett azt kellett volna a bíróságoknak megállapítaniuk, hogy a fenti szerződésnek a felperes és a G. Kft. voltak az alanyai, azonban a G. Kft. nevében az V. és a VI.r. alperesek álképviselőként jártak el. Mivel annak sem ügyvezetője, sem meghatalmazottja nem volt egyik alperes sem, az V. és a VI.r. alperesek, mint álképviselők kártérítési felelőssége megállapítható.

Előadása szerint nem volt annak semmiféle gazdasági indoka, hogy a H. Kft. vállalja el a 70.000.000 Ft kifizetését, nevezett ugyanis vállalkozóként vett részt a beruházásban. Ha tehát a megállapodást a H. Kft. igényeinek kielégítése céljából kötötték volna, úgy a H. Kft-nek kellett volna tőle pénzt kapnia, nem pedig a H. Kft-nek kellett volna pénzt fizetni az ő részére. Az üzletrész-dásvételi szerződést állítása szerint vele csalárd módon írtatták alá. A "pénze" a G. Kft-ben volt, az ő tulajdonában álltak korábban az ingatlanok és 50 %-os tulajdonnal rendelkezett a Kft-ben is. Ezért vele a G. Kft-nek kellett volna szerződést kötni, ami az álképviselők eljárása miatt nem jött létre, így végül sem az ingatlanból, sem pedig a cégből nem maradt semmije. Kérte a perköltség mérséklését is.

Az alperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályban tartását kérték.

.-.-.-.-.

A Legfelsőbb Bíróság a másodfokú bíróság ítéletét a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül és azt nem találta jogszabálysértőnek.

Alaptalanul sérelmezte a felperes az eljáró bíróságok részéről a Pp. 3. §-ának (3) bekezdésében írt tájékoztatási kötelezettség megsértését. A Pp. 3. §-ának (3) bekezdése szerint a bíróság a jogvita eldöntése, a releváns tényállás megállapítása érdekében a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének jogkövetkezményeiről köteles a felet tájékoztatni tekintet nélkül arra, hogy személyesen avagy jogi képviselővel jár el. A bíróságnak tehát eljárásjogi kérdésekben kell a felet tájékoztatnia, a tájékoztatási kötelezettsége anyagi jogi kérdésekre nem terjed ki. Az erre vonatkozó tájékoztatást az elsőfokú bíróság a 20. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben foglaltak szerint a felperes részére megadta. A felperes a felülvizsgálati kérelmében nem jelölte meg, hogy milyen tényre vonatkozó, milyen bizonyítékainak felhasználását mulasztotta el a tájékoztatás elégtelensége miatt, amely alátámasztotta volna az általa előadottakat. A Pp. 146 §-ának (3) bekezdését pedig az 1995. évi LX. törvény 31. §-ának (2) bekezdése hatályon kívül helyezte, így a bíróságot nem terhelte tájékoztatási kötelezettség a felperest megillető anyagi jogok tekintetében.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében hivatkozott arra, hogy az eljáró bíróságok a 2004. június 18-i szerződés értelmezése során megsértették a bizonyítékok mérlegelésére vonatkozó, a Pp. 206. §-át, valamint a Ptk. 207. §-ának (1) bekezdését. Álláspontja szerint a szerződés helyes értelmezésével azt kellett volna megállapítaniuk az eljáró bíróságoknak, hogy a szerződés alanyai a felperes és a

korábbi IV.r. alperes, azaz a G. Kft. voltak, így az V. és VI.r. alperesek, mint rosszhiszemű álképviselők jártak el a korábbi IV.r. alperes nevében az okirat aláírásakor.

Az eljáró bíróságoknak a bizonyítékok mérlegelésével és a szerződés értelmezésével elsősorban azt kellett megállapítaniuk, hogy kik voltak a 2004. június 18-án kelt szerződés alanyai, mert attól függött, hogy volt-e képviseleti jogosultságuk, avagy sem az V., illetőleg a VI.r. alpereseknek. Az eljáró bíróságok a bizonyítékok hibátlan mérlegelésével, valamint a szerződés Ptk. 207. §-ának (1) bekezdésében írtak betartásával történő helyes értelmezésével jutottak arra a ténybeli következtetésre, hogy a szerződés a felperes és a H. Kft. között jött létre. A szerződés 2.3 pontjában foglaltak szerint a VI. r. alperes az adós nevében adott át a felperesnek 24.000.000 Ft-ot, amely összeg bizonyítottan a H. Kft. vagyonából származott. Az eljáró bíróságok által kifejtett további helytálló indokokat a Legfelsőbb Bíróság megismételni nem kívánja. A felülvizsgálati kérelem kapcsán viszont rámutat a következőkre:

A felperes állította, hogy nem volt gazdasági indoka a H. Kft.-vel való szerződéskötésnek, azt a G. Kft.-vel kellett megkötnie, mivel az üzletrész-dásvételi szerződés megkötésekor 2004. február 5-én a "pénze" a Kft.-ben volt és korábban ő volt a tulajdonosa azoknak az ingatlanoknak, amelyekre a perbeli projekt épült, ezért a G. Kft.-től kellett megkapnia a 120.000.000 Ft-ot és nem a H. Kft.-től. Ezen állítás bizonyítására a felperesnek azt kellett volna igazolnia, hogy a G. Kft.-vel szemben volt olyan, a Kft. által is elismert követelése, amely a megállapodást a G. Kft.-vel indokoltá tette, ilyen tényelőadást viszont nem tett.

A volt I-II.r. alperesektől az üzletrész-adásvételi szerződés megkötésekor a szerződés tanúsága szerint megkapta az üzletrész névértékét. Az ingatlan-együttes, amelyen a projekt épült, nem a felperes, hanem a Kft. tulajdonát képezte, az ingatlan-nyilvántartás tanúsága szerint a Kft. azt vétel útján szerezte. Ha az üzletrész adásvételi szerződés megkötésekor az üzletrészek ellenértékének megállapításakor annak értékét nem vették figyelembe, úgy az üzletrész vevői ellen kellett volna fordulnia, de velük szemben a per még első fokon megszüntetésre került a felperes elállása folytán. A projekt beruházását viszont a G. Kft. végezte, így ha abból bevétel keletkezett, vagy nyereség származott, az nem a felperest, hanem a céget illette meg, melynek ügyvezetője, illetőleg tagja 2004. február 5-től kezdődően a felperes már nem volt, így az üzletrész átruházását követően osztalékra nem tarthatott igényt.

Arra nem merült fel adat a perben - és erre a felperes sem hivatkozott -, hogy olyan jogviszony, megállapodás állt fenn közöttük és a IV.r. alperes között, amely indokolta volna, hogy a projektből származó bevétel felvételére őt a G. Kft. a 2004. június 18-i szerződésben feljogosítsa. Ugyanakkor a H.Kft.-nek érdekében

állt a projekt befejezése, és bár az építkezésen vállalkozóként vett részt, ettől függetlenül tehetett ígéretet a felperesnek a beruházás hasznából való részesítésére, amely egyébként a szerződés szerint csak az értékesítés árbevételéből illette volna meg a felperest.

Helytállóan állapították meg az eljárás bíróságok tehát, hogy a 2004. évi június 18-ai szerződés a felperes és a perben nem álló H. Kft. között jött létre. Az V.r. alperes a H. Kft. ügyvezetőjeként az 1997. évi Gt. 156. §-a szerint jogszabály erejénél fogva látta el a cég törvényes képviselőjét, e minőségében jogosult volt a cég nevében szerződés kötésére. Annak a körülménynek, hogy a megállapodást a Kft. tagja is aláírta, nincs jogi jelentősége, így nevezetteket álképviselőnek tekinteni nem lehet, következésképpen őket a Ptk. 221. §-ának (2) bekezdésében írt kártérítési felelősség nem terheli. Nem sértettek ezért jogszabályt az eljárás bíróságok azzal, hogy a felperes keresetét elutasították.

Alaptalan volt a felperes felülvizsgálati kérelme az eljárás bíróságok által megítélt ügyvédi munkadíj mértéke tekintetében is. A Pp. 78. §-ának (1) bekezdése szerint a pernyertes fél költségeinek megfizetésére a pereszes felet kell kötelezni. A fél és az ügyvéd közötti díjmegállapodás hiányában az ügyvédi munkadíjra a 32/2003./VIII.22./ IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a), b) és c) pontjában foglalt rendelkezések az irányadóak. A per tárgyának értéke 70.000.000 Ft volt, ez alapján az első fokú eljárásban megítélhető, a 25 %-os ÁFA-t is tartalmazó ügyvédi munkadíj 2.875.000 Ft-ot, a másodfokú eljárásban a rendelet 3. §-ának (5) bekezdése szerint 1.437.500 Ft-ot tett ki. Ezzel szemben az elsőfokú bíróság az alperesek javára 1.200.000 Ft, a másodfokú bíróság pedig 300.000 Ft ügyvédi munkadíjat ítélte meg, így a munkadíj további mérséklése nem volt indokolt. Az alperesek jogi képviselője az általános forgalmi adó fizetési kötelezettségéről a perben nyilatkozott.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40.490/2009/4. számú ítéletét a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése szerint hatályában fenntartotta.

A 32/2003./VIII.22./ IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) és b) pontja, valamint (5) és (6) bekezdése alapján kötelezte a felperest az alpereseknek, mint együttes jogosultaknak 300.000 Ft összegű, az ÁFA-t is tartalmazó ügyvédi munkadíj megfizetésére.

A felperes személyes költségmentessége folytán a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az 1990. évi XCIII. törvény 74. §-ának (3) bekezdése alapján alkalmazandó, a költségmentességről szóló 6/1986./VI.26./ IM rendelet 14. §-a szerint az állam viseli.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának
(1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2010. június 15.

.Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke
öngyösiné dr.Gyügyei Klára sk.előadó-bíró
Dr.Lőrincz Györgyné sk.bíró